

Göbel, Hendrik Christiaan

(1754-1823)

Hendrik Christiaan Göbel, eerste burgemeester van de pas gevormde stad Zaandam (1812-1814), daarvoor Maire van Westzaandam (1811), secretaris van de banne van Westzanen (1783-1811) en notaris Göbel maakte zich in zijn Zaanse periode allerm minst geliefd, getuige ook zijn bijnaam Hein de Draayer.

Alvorens Göbel naar de Zaanstreek kwam, werkte hij onder andere als schout en secretaris in Ouderkerk aan de Amstel tot 1783. Over zijn voorgeschiedenis is overigens betrekkelijk weinig overgeleverd, wel is bekend dat hij zich in 1788 in hogere kringen inhuwde. Het was stellig een man met capaciteiten, volgens [mr. J.W. Groesbeek](#) een ijverig en bekwaam ambtenaar, die tevens als notaris een behoorlijke praktijk opbouwde. In de Zaanse geschiedschrijving wordt hij echter vrijwel uitsluitend negatief benaderd.

Met name dat hij met iedere wind mee waaide, vandaar Hein de Draayer, werd hem verweten. In zijn eerste jaren in Zaandam deed hij zich voor als een vurig patriot, na de orangistische restauratie van 1787 liep hij echter als één der eersten met een oranje kokarde op. Vervolgens diende hij de Bataven en later de Fransen, die hem verhieven tot Ridder in het Legioen van Eer, terwijl hij zich na de bevrijding van 1813 inspande om het Koning Willem I tijdens diens bezoek aan Zaandam zo goed mogelijk naar de zin te maken. Zijn optreden tijdens de [opstand van 1813](#) wordt dubieus genoemd. Göbel was tijdens de op stand spoorloos verdwenen terwijl voorts vraagtekens worden gezet bij de hoogte van het legaat dat hij bij zijn overlijden naliet.

De rol die Göbel speelde bij de [samenvoeging tot Zaandam](#) is niet bekend; enerzijds wordt vermoed dat hij daar als baantjesjager achter zat, anderzijds wordt dit vermoeden gelogenstraft doordat Göbel vlak na zijn benoeming ontslag aanvraag, hetgeen hem werd geweigerd. Zijn volgende ontslagaanvraag, na rellen in 1814, werd wel gehonoreerd. Bij alle

 Maire H.C. Göbel, de eerste burgemeester van de stad Zaandam

Al bij zijn leven waren de meningen over Hendrik Christiaan Göbel verdeeld. Omstreeks de tijd van zijn aftreden als burgemeester van Zaandam verscheen in Amsterdam een rijm van 56 versregels, getiteld

'Beschuldigende karakterschets van zekeren Noordhollandschen Judas, bijgenaamd Heintje den Draaijer, voorgesteld aan alle waarheidsvrienden door mr. D. van S. '

Dit gedicht volgt het leven van Göbel, met het dienen van steeds andere bazen, en eindigt met het voorstel voor een grafschrift

*'Hier ligt Schele Hein een van draaijers bazen
Die inpleitzaal, zich verdedigde met razen
Dat hier zijn stinkend lijk in deze grafkuil rot
Is voor het beledigd' volk, een weldaad van hun God*

Dit tegen Göbel gerichte gedicht

negatieve kritiek moet bedacht worden dat deze vooral werd ingegeven door wat [Jacob Honig Jansz. Jr.](#) later over Göbel schreef. Honig mag als geschiedschrijver niet objectief genoemd worden, zeker niet waar het zijn aantekening over de [Franse tijd](#) betreft.

leide tot de uitgave van een verdedigend gedicht door de Zaanhamse boekverkoper Klaas Vermeulen, getiteld

'De beschuldigende karakterschets van den zogenaamden Noordhollandschen Judas, bijgenaamd Heintje den Draaijer ter toetsing voorgesteld aan alle vrienden van rust en waarheid'

Dit rijm eindigt met een reactie op het hierboven vermelde voorgestelde grafschrift

*'Hij stelt zich niet gelijk met laffe vloekers-basen,
Die zich, van schuld bewust,
verdedigen met razen.
Hij ziet vergevend neer op een berijders rot
Met de onschuld in het hart
verschijnt hij eens voor God*

[burgemeester](#), [zaandam](#), [franse tijd](#)

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=gobel_hendrik_christiaan

Last update: **2020/09/11 15:19**